Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0344

Απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και εκσυγχρονισμός της αλιείας της ΕΕ και η ανάπτυξη και εγκατάσταση αλιευτικών εργαλείων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με την απανθρακοποίηση και τον εκσυγχρονισμό της ενωσιακής αλιείας και την ανάπτυξη και εγκατάσταση αλιευτικών εργαλείων (2024/2123(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 3, 4, 9, 38, 174 και 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τη Διεθνής Σύμβαση για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, της 25ης Μαΐου 1980,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση περί Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, της 17ης Μαρτίου 1958,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την ίδρυση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία που εγκρίθηκε στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015 κατά την 21η Διάσκεψη των Μερών της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (συμφωνία του Παρισιού),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας[1],

[1] ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική[2],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)[4],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας[5],

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2022, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030[6],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων[7],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές[8],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ)

---

2 ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.

3 ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj.

4 ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

5 ΕΕ L 247 της 13.7.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.

6 ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

7 ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj.

8 ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj.

2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές[9],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2017/2403 και (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο της αλιείας[10],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019)0640),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία[11],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Μαΐου 2021, σχετικά με μια νέα προσέγγιση για βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ — Μετασχηματισμός της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον (COM(2021)0240),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2023, σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ (COM(2023)0100),

– έχοντας υπόψη τον οδηγό της Επιτροπής, του Νοεμβρίου του 2023, με τίτλο «Financing opportunities for the Green Energy Transition of Fisheries and Aquaculture – Supporting the energy transition in fisheries and aquaculture through EU funding opportunities under the 2021-2027 multiannual financial framework, NextGenerationEU and beyond» (Οδηγός χρηματοδότησης της πράσινης ενεργειακής μετάβασης στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια μέσω ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027, του NextGenerationEU και πέραν αυτών),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία»,

---

9 ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.

10 ΕΕ L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj.

11 ΕΕ C 270 της 7.7.2021, σ. 2.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Σεπτεμβρίου 2021 με τίτλο «Προς μια ισχυρότερη εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ένωσης»[12],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 σχετικά με τους αλιείς για το μέλλον: προσέλκυση μιας νέας γενιάς εργαζομένων στον τομέα της αλιείας και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις παράκτιες κοινότητες[13],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 3ης Μαΐου 2022 με θέμα «Προς μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ: ο ρόλος των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας»[14],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2023 σχετικά με την κατάσταση της αλιείας μικρής κλίμακας στην ΕΕ και τις μελλοντικές προοπτικές[15],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής και τις μελλοντικές προοπτικές[16],

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2022 με τίτλο «Επισκόπηση 01/2022: Φορολογία της ενέργειας, τιμολόγηση των ανθρακούχων εκπομπών και ενεργειακές επιδοτήσεις» και την έκθεση του 2020 με τίτλο «Ειδική έκθεση 26/2020: Θαλάσσιο περιβάλλον: Η προστασία της ΕΕ έχει μεγάλο εύρος όχι όμως και βάθος»,

– έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 25/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Πολιτική της ΕΕ για την υδατοκαλλιέργεια — Στάσιμη παραγωγή και ασαφή αποτελέσματα παρά την αυξημένη ενωσιακή χρηματοδότηση»,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Μονάδας Διερεύνησης Επιστημονικών Προοπτικών, του Ιουνίου του 2023, με τίτλο «Decarbonising the fishing sector: Energy efficiency measures and alternative energy solutions for fishing vessels» (Απανθρακοποίηση του τομέα της αλιείας: Μέτρα ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικές ενεργειακές λύσεις για τα αλιευτικά σκάφη),

– έχοντας υπόψη τις συστάσεις του Γνωμοδοτικού συμβουλίου «Βαλτική Θάλασσα», της 3ης Οκτωβρίου 2023, όσον αφορά την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας στη Βαλτική Θάλασσα,

---

12 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 18.
13 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 67.
14 ΕΕ C 465 της 6.12.2022, σ. 2.
15 ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 150.
16 ΕΕ C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού συμβουλίου «Βορειοδυτικά ύδατα», της 28ης Νοεμβρίου 2023, όσον αφορά την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της υπηρεσίας κλιματικής αλλαγής Copernicus και του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού, της 15ης Απριλίου 2025, με τίτλο «European State of the Climate 2024» (Η κατάσταση του κλίματος στην Ευρώπη το 2024),

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού συμβουλίου «Βόρεια θάλασσα», της 19ης Μαΐου 2025, όσον αφορά την αξιολόγηση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, της 2ας Ιουνίου 2025, με τίτλο «Scientific advice for amending the European Climate Law — Setting climate goals to strengthen EU strategic priorities» (Επιστημονικές συμβουλές για την τροποποίηση του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα — Καθορισμός κλιματικών στόχων για την ενίσχυση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της ΕΕ),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A10-0236/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 απαιτεί μια φιλόδοξη, κοινωνικά και οικονομικά δίκαιη, συμπεριληπτική και βιώσιμη μετάβαση του ενωσιακού τομέα της αλιείας, η οποία θα βασίζεται στην ισορροπία μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της οικονομικής βιωσιμότητας και θα υποστηρίζεται από δημόσιες επενδύσεις και καινοτομία·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιμετώπιση τόσο των κλιματικών όσο και των περιβαλλοντικών προκλήσεων και η επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού βρίσκονται στο επίκεντρο της ανακοίνωσης της Επιτροπής του 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ωκεανοί απορροφούν περίπου το 30 % των παγκόσμιων ανθρακούχων εκπομπών·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο ενωσιακός αλιευτικός στόλος εκπέμπει, στη χειρότερη περίπτωση, το 0,015 % των παγκόσμιων ανθρακούχων εκπομπών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ενωσιακός στόλος έχει ήδη μειώσει τις εκπομπές του κατά περισσότερο από 52 % σε σύγκριση με το 1990·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημαντική αυτή μείωση μπορεί να εξηγηθεί από τη μείωση του ενωσιακού αλιευτικού στόλου, τη

βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των σκαφών και την αύξηση της αλιευτικής απόδοσης· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι ο τομέας της αλιείας βρίσκεται αντιμέτωπος με απαιτήσεις απανθρακοποίησης που θα μπορούσαν να του επιβάλουν δυσανάλογο κόστος·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ενεργειακά προϊόντα που διατίθενται για χρήση ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα εντός των ενωσιακών υδάτων, μεταξύ άλλων για την αλιεία, υπάγονται σήμερα σε πλήρη φοροαπαλλαγή βάσει της οδηγίας φορολογίας της ενέργειας·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ενωσιακός αλιευτικός τομέας βρίσκεται αντιμέτωπος με σημαντικές προκλήσεις που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, από τις πιο δυσμενείς καιρικές συνθήκες στη θάλασσα έως τη μετανάστευση των ιχθυαποθεμάτων λόγω των θερμότερων θερμοκρασιών της θάλασσας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής είναι επείγουσα και αναγκαία ώστε να τεθεί επί τάπητος η τριπλή πλανητική κρίση που πλήττει τους ωκεανούς και για την πρόληψη περαιτέρω δυσμενών επιπτώσεων στην κοινωνία και την οικονομία, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μελλοντικές γενιές, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών γενεών αλιέων, είναι καλύτερα εξοπλισμένες για την αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλασσινά είναι η πλέον υγιεινή πηγή ζωικής πρωτεΐνης παγκοσμίως, με το χαμηλότερο αποτύπωμα άνθρακα, ωστόσο η ΕΕ εξακολουθεί να εξαρτάται από εισαγωγές για πάνω από το 70 % της οικείας κατανάλωσης θαλασσινών·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μετάβαση σε εναλλακτικά καύσιμα και συστήματα πρόωσης χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών απαιτεί σημαντικές επενδύσεις στην τεχνολογική ανάπτυξη, τον σχεδιασμό σκαφών, την κατάρτιση του πληρώματος και τις λιμενικές υποδομές, πρέπει δε να συνοδεύεται από δημόσια στήριξη ώστε να διασφαλιστούν η επιτυχής ανάπτυξη και εφαρμογή, η προσβασιμότητα και η οικονομική προσιτότητα για όλα τα τμήματα του στόλου, ιδίως για την αλιεία μικρής κλίμακας και την παραδοσιακή αλιεία·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει ένα και μόνο εναλλακτικό καύσιμο ή μία και μόνο τεχνολογία που να προσφέρει σήμερα μια οριστική, προσβάσιμη και κλιμακούμενη λύση για την πλήρη απανθρακοποίηση του αλιευτικού στόλου, αλλά οι εξελίξεις και η πρόοδος πρέπει να υποστηριχθούν ενεργά με έρευνες, έργα επίδειξης και στοχευμένες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, ώστε να καταστεί δυνατή μια δίκαιη και έγκαιρη μετάβαση·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρική σχέση για την ενεργειακή μετάβαση, η οποία δρομολογήθηκε το 2023, αποτελεί πολύτιμη

πλατφόρμα σχεδιασμένη για την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης στον ενωσιακό τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και για τη συγκέντρωση των σχετικών συμφεροντούχων·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 8ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον περιγράφει την ενωσιακή δέσμευση όσον αφορά τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα εντός της ΕΕ·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που ο παράκτιος στόλος μικρής κλίμακας αντιπροσωπεύει το 76 % του συνόλου των ενεργών αλιευτικών σκαφών που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπος με επίμονες προκλήσεις όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του στόλου· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τον αριθμό των σκαφών, οι τεχνολογικές εξελίξεις παραμένουν περιορισμένες, ιδίως όσον αφορά κατάλληλους νέους υβριδικούς κινητήρες, και ότι το υψηλό κόστος των εναλλακτικών καυσίμων σε σύγκριση με τα ορυκτά καύσιμα στρεβλώνει τη διαδικασία μετάβασης· λαμβάνοντας υπόψη την επείγουσα ανάγκη για στοχευμένες δράσεις που θα στηρίξουν τη μετάβαση της αλιείας μικρής κλίμακας·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλιείς, ιδίως οι φορείς εκμετάλλευσης μικρής κλίμακας, αποτελούν βασικούς συμμάχους για την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στην εφαρμογή και παρακολούθηση των πολιτικών που στηρίζουν τη μετάβαση σε βιώσιμες αλιευτικές πρακτικές χαμηλού αντικτύπου·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑλΠ) επιδιώκει να εξασφαλίσει την ορθή διατήρηση και διαχείριση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και να διασφαλίσει ότι οι αλιευτικές δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες μακροπρόθεσμα και τελούν υπό διαχείριση με τρόπο συνεπή προς τους στόχους της επίτευξης οικονομικών και κοινωνικών οφελών και οφελών για την απασχόληση, καθώς και της συμβολής στην επισιτιστική ασφάλεια·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) περιλαμβάνει διατάξεις για τη στήριξη της απανθρακοποίησης, της καινοτομίας και της κοινωνικής βιωσιμότητας στον τομέα της αλιείας, αλλά η αποτελεσματική συμβολή του εξαρτάται από την ισότιμη πρόσβαση, τη μείωση του διοικητικού φόρτου και την πλήρη ευθυγράμμιση με τους στόχους μιας δίκαιης και συμπεριληπτικής μετάβασης·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατ’ αρχήν, οι βελτιώσεις στην ασφάλεια και την ενεργειακή απόδοση μπορούν να υποστηριχθούν από ενωσιακά κονδύλια στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ και σύμφωνα με τους κανόνες της ΚΑλΠ· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι πρέπει να εξεταστούν λιγότερο περιοριστικοί όροι ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες είναι σε θέση να καλύψουν τις

ανάγκες απανθρακοποίησης και εκσυγχρονισμού των αλιευτικών τους στόλων, με παράλληλη αποφυγή της πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας ή της υπεραλίευσης σε επίπεδο μεμονωμένων τμημάτων ή του συνόλου του εθνικού στόλου·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δήλωσε πως το ΕΤΘΑΥ «δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση δράσεων για την αύξηση της αλιευτικής ικανότητας ενός σκάφους»[17]·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή θα πρέπει να σέβεται την τεράστια περιφερειακή ποικιλομορφία του ενωσιακού αλιευτικού στόλου και δεν πρέπει να υιοθετεί μια προσέγγιση «ενιαίας αντιμετώπισης», ειδικότερα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές βρίσκονται αντιμέτωπες με ειδικούς περιορισμούς, όπως ο απομακρυσμένος και νησιωτικός χαρακτήρας, οι μικρές αγορές και η περιορισμένη συνδεσιμότητα, οι οποίοι πρέπει να συνεκτιμώνται πλήρως κατά την εφαρμογή των αλιευτικών πολιτικών, μεταξύ άλλων με προσαρμοσμένα κριτήρια επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ και με ευελιξία όσον αφορά τους κανόνες αλιευτικής ικανότητας και ανανέωσης του στόλου·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καινοτόμα αλιευτικά εργαλεία και οι καινοτόμες αλιευτικές τεχνικές μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της επιχειρησιακής αποδοτικότητας, καθώς και στη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων, και πρέπει να υποστηριχθούν με στοχευμένες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, ανταλλαγή γνώσεων και ταχύτερες διαδικασίες αξιολόγησης, ώστε να καταστεί δυνατή η ευρύτερη εφαρμογή·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καινοτόμα αλιευτικά εργαλεία πρέπει να προχωρήσουν από το στάδιο του πρωτοτύπου στο στάδιο επίδειξης, ούτως ώστε να μπορεί να δοκιμαστεί η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους υπό πραγματικές συνθήκες χρήσης, με την υποστήριξη του ΕΤΘΑΥ·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες από τις τρέχουσες αλιευτικές τεχνικές είναι υψηλής έντασης καυσίμων, γεγονός που δημιουργεί σημαντικό κόστος για τον τομέα και συνεπάγεται ιδιαίτερα υψηλό αποτύπωμα άνθρακα·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τρόπος εφαρμογής ορισμένων αλιευτικών τεχνικών έχει κυμαινόμενο αντίκτυπο στην παγίδευση του άνθρακα στους ωκεανούς και, ανάλογα με διάφορους παράγοντες, όπως το

---

17 Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, «Θαλάσσιο περιβάλλον: Η προστασία της ΕΕ έχει μεγάλο εύρος όχι όμως και βάθος», Υπηρεσία Εκδόσεων, 2020, https://op.europa.eu/s/Aa0D.

είδος της αλιείας, μπορεί επίσης να θεωρηθεί επιστημονικά βιώσιμος και συμβατός με την επίτευξη των στόχων διατήρησης του θαλάσσιου πυθμένα·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι κρίσιμο να υποστηριχθούν και να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη εναλλακτικών κινητήρων και καυσίμων και στην αποτελεσματική τους χρήση, στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των σκαφών με τη μετασκευή τους ή την εφαρμογή καινοτόμου ναυπηγικής τέχνης, και στην ανάπτυξη νέων βιώσιμων αλιευτικών εργαλείων και μεθόδων, καθώς και τεχνολογιών που μειώνουν τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα, βελτιώνουν την αποδοτικότητα των καυσίμων και ελαχιστοποιούν τη διατάραξη του θαλάσσιου πυθμένα, προκειμένου να υποστηριχθεί μια δίκαιη και επιστημονικά τεκμηριωμένη μετάβαση προς τη βιώσιμη αλιεία και να επιτευχθούν οι στόχοι της ενωσιακής νομοθεσίας για την αλιεία·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάγκη εκσυγχρονισμού, απανθρακοποίησης και εξασφάλισης μιας δίκαιης ενεργειακής μετάβασης αποτελεί επίσης ευκαιρία για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης επί του σκάφους, η οποία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ευεξίας των αλιέων, την προσέλκυση νέων γενεών στον τομέα και την αύξηση της συμπεριληπτικότητας του αλιευτικού επαγγέλματος, ιδίως για γυναίκες και νέους·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιτυχής δίκαιη μετάβαση του αλιευτικού τομέα απαιτεί συμπεριληπτική διακυβέρνηση βάσει επιστημονικών στοιχείων και την ενεργό συμμετοχή των σχετικών συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων των αλιέων, των παράκτιων κοινοτήτων, των ερευνητών και των περιφερειακών αρχών·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια εσωτερικών υδάτων, θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια. οστρακοκαλλιέργεια και καλλιέργεια φυκών μπορούν να συμβάλουν στην ευρύτερη απανθρακοποίηση του ενωσιακού τομέα των τροφίμων υδρόβιας προέλευσης και να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα των εισαγωγών·

Απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση

1. τονίζει ότι η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, τη νομοθεσία της ΕΕ και τη συμφωνία του Παρισιού των Ηνωμένων Εθνών, απαιτεί μια διαρθρωμένη, συμπεριληπτική και δίκαιη μετάβαση στο σύνολο του ενωσιακού τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·

2. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η μετάβαση αυτή πρέπει να συμβάλει ουσιωδώς στους ενωσιακούς στόχους για το κλίμα, χωρίς να

υπονομεύει την ανθεκτικότητα ή την κοινωνική και οικονομική σταθερότητα των αλιευτικών κοινοτήτων, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των μέσων διαβίωσής τους, σύμφωνα με τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης·

3. τονίζει την ανάγκη για έναν ρεαλιστικό και σταδιακό χάρτη πορείας για την απανθρακοποίηση, με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις και τα συναφή δεδομένα, ο οποίος να ευθυγραμμίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις υλικοτεχνικές βελτιώσεις, τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών καυσίμων και τα νομοθετικά χρονοδιαγράμματα ώστε να διασφαλιστεί η εφικτή και αποτελεσματική εφαρμογή σε όλα τα τμήματα του στόλου·

4. ζητεί συντονισμένα και μακροπρόθεσμα πλαίσια πολιτικής, όπως οι προτεραιότητες που περιγράφονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2025, με τίτλο «Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς» (COM(2025)0281), για την απανθρακοποίηση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που να διασφαλίζουν ότι δεν θα μείνει στο περιθώριο κανένα τμήμα του στόλου ή καμία περιφέρεια·

5. αναγνωρίζει ότι η απανθρακοποίηση και η ενεργειακή μετάβαση αποτελούν σημαντική πρόκληση για τον τομέα της αλιείας, ιδίως για τους μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης που έχουν περιορισμένη οικονομική και τεχνική ικανότητα· υπενθυμίζει ότι η επίτευξη μιας συμπεριληπτικής και δίκαιης μετάβασης απαιτεί την άρση των διαρθρωτικών φραγμών στην πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένων του υψηλού κόστους εισόδου, της έλλειψης κατάρτισης και των ανεπαρκών λιμενικών υποδομών· τονίζει ότι μια ενιαία προσέγγιση δεν είναι κατάλληλη, δεδομένης της ποικιλομορφίας των στόλων, των περιφερειών και των κοινωνικοοικονομικών πλαισίων σε ολόκληρη την ΕΕ· υπενθυμίζει ότι, το 2021, ο παράκτιος στόλος μικρής κλίμακας αντιπροσώπευε το 76 % του ενεργού ενωσιακού στόλου και σχεδόν το σύνολο του στόλου στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ·

6. τονίζει ότι υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί και φραγμοί στις επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό, την ενεργειακή απόδοση και τη βιωσιμότητα εντός του ενωσιακού στόλου· επισημαίνει επομένως ότι, εκτός από τον εκσυγχρονισμό, πρέπει να συνεκτιμηθούν οι δυνατότητες ανανέωσης των σκαφών, δεδομένης της υψηλής μέσης ηλικίας των 31,5 ετών του στόλου, προκειμένου να επιτευχθούν οι ενωσιακοί στόχοι απανθρακοποίησης·

7. προτείνει επομένως να προωθηθεί η τόνωση των προγραμμάτων ανανέωσης σε συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς, με τη στήριξη εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης, ώστε να καταστεί δυνατή η ανανέωση του στόλου με πιο σύγχρονα, ασφαλή και φιλικά προς το περιβάλλον σκάφη και παράλληλα να αυξηθεί η ελκυστικότητα με γνώμονα την καλύτερη επίτευξη της ανανέωσης των γενεών και την

οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ του αλιευτικού κλάδου, των δημόσιων οργανισμών, των αρχών και των επενδυτών·

8. εκφράζει τη λύπη του διότι το ισχύον πλαίσιο εντός της ΚΑλΠ και του ΕΤΘΑΥ περιορίζει σοβαρά τις δυνατότητες για δημόσια στήριξη, γεγονός που αποθαρρύνει επίσης τις ιδιωτικές επενδύσεις στην ανανέωση των σκαφών, αποτρέποντας τις αναγκαίες εξελίξεις για την απανθρακοποίηση του ενωσιακού αλιευτικού στόλου· ζητεί επομένως να τροποποιηθεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο· εκφράζει τη λύπη του διότι τα τρέχοντα οικονομικά κίνητρα δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών του τομέα, και υποστηρίζει ότι πρέπει να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν νέοι μηχανισμοί για την παροχή χρηματοδοτικής μόχλευσης·

9. καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει και να θεσπίσει πρόσθετα και επαρκή χρηματοδοτικά μέσα πέραν του ΕΤΘΑΥ, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων μοντέλων χρηματοδότησης, ώστε να στηρίξει τις μαζικές επενδυτικές ανάγκες του τομέα όσον αφορά την απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση·

10. συνιστά να στηρίξει η Επιτροπή την έρευνα όσον αφορά τον σχεδιασμό σκαφών, συμπεριλαμβανομένων καινοτομιών πέραν των συστημάτων πρόωσης, όπως η βελτίωση της υδροδυναμικής του κύτους, τα ελαφρά σύνθετα υλικά και η αντικατάσταση των υδραυλικών-μηχανικών συστημάτων με ηλεκτρικά συστήματα·

11. σημειώνει τη δυνατότητα των κρατών μελών, όταν καταστούν διαθέσιμες τεχνικές λύσεις και επαρκής χρηματοδοτική στήριξη, να εξετάσουν το ενδεχόμενο συμπερίληψης των προσπαθειών απανθρακοποίησης στα κριτήρια για την κατανομή των αλιευτικών ποσοστώσεων στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 17 της ΚΑλΠ·

12. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ενεργειακή μετάβαση πρέπει να είναι συμπεριληπτική και προσβάσιμη σε όλα τα τμήματα του τομέα και πρέπει επομένως να αντιμετωπιστεί πλήρως κατά την ανάπτυξη της ενωσιακής πολιτικής, ιδίως για τους αλιείς μικρής κλίμακας και τους παραδοσιακοί αλιείς, και να υποστηριχθεί με δημόσιες επενδύσεις, κατάρτιση και μεταφορά γνώσεων·

13. αναγνωρίζει ότι, αυτή τη στιγμή, καμία τεχνολογία πρόωσης ή καυσίμου δεν προσφέρει οριστική λύση για την απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση του αλιευτικού τομέα, λόγω της μεγάλης ποικιλομορφίας ως προς τους τύπους σκαφών, των επιχειρησιακών προφίλ και της περιφερειακής ποικιλομορφίας σε κλίμακα·

14. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μια ενιαία προσέγγιση δεν θα είναι κατάλληλη, καθώς οι νέες τεχνολογίες, όπως οι λύσεις εναλλακτικών καυσίμων, δεν θα είναι σε θέση να καλύψουν τις ανάγκες όλων των στόλων· επισημαίνει την ανάγκη να αξιολογηθεί η ενεργειακή κατάσταση των αλιευτικών σκαφών προκειμένου να

μεγιστοποιηθεί η αποδοτικότητά τους, και τονίζει ότι θα πρέπει να συνεκτιμηθούν οι ανάγκες των επιμέρους στόλων·

15. υπογραμμίζει την ανάγκη να παρασχεθούν κατάλληλη στήριξη και επενδύσεις για την αποφυγή της αύξησης του κόστους των καυσίμων και τονίζει ότι, ωσότου καταστούν διαθέσιμες καθαρές τεχνολογίες πρόωσης ή εναλλακτικές πηγές ενέργειας σε εμπορική κλίμακα και προσαρμοστεί το νομοθετικό πλαίσιο στην εφαρμογή τους, δεν θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τη φορολόγηση των καυσίμων για τον ενωσιακό αλιευτικό στόλο, καθώς τα μέτρα αυτά θα επιδεινώσουν τις κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις με τις οποίες βρίσκονται ήδη αντιμέτωπες οι αλιευτικές εταιρείες λόγω των υψηλών τιμών της ενέργειας και του πληθωρισμού·

16. επισημαίνει ότι η αλλαγή των συστημάτων πρόωσης συνεπάγεται κατ’ ανάγκη, πέραν από την προσαρμογή των σκαφών, σημαντικές αλλαγές στις λιμενικές υποδομές και εγκαταστάσεις·

17. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να εξετάσει καθεστώτα που θα διευκολύνουν και θα στηρίζουν καλύτερα τις επενδύσεις στην καθαρή ενέργεια και θα είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές πραγματικότητες και ανάγκες, με γνώμονα την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης και τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση του στόλου·

18. τονίζει ότι τα μέτρα εκσυγχρονισμού, απανθρακοποίησης και ενεργειακής μετάβασης πρέπει να αντικατοπτρίζουν την ανάγκη για προσαρμοσμένα και προσβάσιμα καθεστώτα στήριξης ώστε να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα του στόλου· υπογραμμίζει τη σημασία η ενωσιακή χρηματοδότηση, όπως το ΕΤΘΑΥ, σε συνδυασμό με κρατικές ενισχύσεις και ιδιωτικά κονδύλια, να χρηματοδοτεί τις αναγκαίες επενδύσεις σε λιμένες, ενεργειακές υποδομές και σκάφη, από τον σχεδιασμό έως την παράδοση, προκειμένου να διασφαλιστεί ο αναγκαίος χώρος για την απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση, να αυξηθεί η κοινωνική χωρητικότητα των σκαφών, με επαρκείς χώρους εργασίας και ανάπαυσης για το πλήρωμα, και να παρέχεται επαρκής κατάρτισης για το πλήρωμα, καθώς και να συμβάλει στη βιώσιμη εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων·

19. επισημαίνει ότι η αλιεία μικρής κλίμακας και η παραδοσιακή αλιεία γενικά λειτουργούν με χαμηλότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και μικρότερο αντίκτυπο άνθρακα και, επομένως, ανάλογα με την περιοχή, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στον οικολογικό και κοινωνικό ιστό των εν λόγω περιοχών· καλεί την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, να θεσπίσει και να εφαρμόσει μηχανισμούς στήριξης για την αλιεία μικρής κλίμακας, την παραδοσιακή αλιεία και την παράκτια αλιεία, οι οποίες καθιστούν

δυνατή την επίλυση των ειδικών προβλημάτων με τα οποία βρίσκεται αντιμέτωπο αυτό το τμήμα του τομέα·

20. επισημαίνει ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες απαιτούν ενδελεχή μελέτη από την Επιτροπή και λύσεις που να περιλαμβάνουν επίσης αποταμιευτικά προϊόντα για τους Ευρωπαίους πολίτες και τις εξειδικευμένες τράπεζες, όπως οι ναυτιλιακές τράπεζες, ώστε να παρέχεται χρηματοδότηση με τη στήριξη μιας ευρωπαϊκής εγγύησης για τα σχετικά χρηματοπιστωτικά προϊόντα και τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων·

21. ζητεί την πλήρη εφαρμογή της ΚΑλΠ προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας υπόκεινται σε δίκαιη διαχείριση, δημιουργούν κοινωνικοοικονομικά οφέλη, συμβάλλουν στη διαθεσιμότητα τροφίμων και ελαχιστοποιούν τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων τους στους οικοτόπους και στα θαλάσσια οικοσυστήματα, αποκαθιστώντας και διατηρώντας παράλληλα τους πληθυσμούς των αλιευόμενων ειδών πάνω από τα επίπεδα που παράγουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση· θεωρεί ότι η ΚΑλΠ πρέπει να εφαρμόζεται λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των διαφόρων θαλάσσιων λεκανών· υπογραμμίζει τη σημασία της πλήρους κινητοποίησης του ΕΤΘΑΥ για τη στήριξη της εφαρμογής της ΚΑλΠ και της ενεργειακής μετάβασης του στόλου· εκφράζει τη λύπη του διότι η ΚΑλΠ και το ΕΤΘΑΥ επιβάλλουν αυστηρά όρια αλιευτικής ικανότητας με βάση τη χωρητικότητα, περιορίζοντας την εγκατάσταση νέων συστημάτων πρόωσης και αποθήκευσης καυσίμων, και παρεμποδίζουν τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας και της βασικής άνεσης για τους αλιείς·

22. υπενθυμίζει ότι η εν εξελίξει αξιολόγηση της ΚΑλΠ, καθώς και η πιθανή επανεξέτασή της, θα πρέπει να αξιολογεί και να συνεκτιμά την κατάσταση του ενωσιακού στόλου και τις αναγκαίες βελτιώσεις· επισημαίνει ότι αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών να διαχειρίζονται τα οικεία εθνικά ανώτατα όρια αλιευτικής ικανότητας, όπως προβλέπει η ΚΑλΠ· παρατηρεί ότι, για τον τομέα της αλιείας, η εφαρμογή των ορίων αυτών, σε συνδυασμό με την περιοριστική προσέγγιση των κρατών μελών, έχει εγείρει φραγμούς στην απανθρακοποίηση και ενεργειακή μετάβαση του στόλου· υπογραμμίζει τη σημασία της στήριξης μέσω της ΚΑλΠ και του ΕΤΘΑΥ ώστε να επιτευχθεί ένας βιώσιμος ενωσιακός αλιευτικός στόλος στις τρεις διαστάσεις του, με στήριξη από επαρκή και αναγκαία χρηματοδότηση στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·

23. επικροτεί το γεγονός ότι το τρέχον ΕΤΘΑΥ εισάγει τη δυνατότητα συμβολής στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, διαβίωσης και ασφάλειας στα ενωσιακά σκάφη, χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα, με ιδιαίτερη προσοχή στα σκάφη παράκτιας και μικρής κλίμακας αλιείας· τονίζει ότι το ΕΤΘΑΥ συμβάλλει στη

βιωσιμότητα της αλιείας και της γαλάζιας οικονομίας, συνεισφέροντας στην υλοποίηση του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 14 των Ηνωμένων Εθνών· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του διότι τα κράτη μέλη δεν έχουν αξιοποιήσει ευρέως τις δυνατότητες αυτές, και πιστεύει ότι οι υπερβολικά περιοριστικοί κανόνες έχουν εγείρει εμπόδια εν προκειμένω·

24. είναι της άποψης ότι η μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα δεν θα πρέπει να καταστήσει την ΕΕ εξαρτημένη από τρίτες χώρες για την ανάπτυξη, την κατασκευή και τον εκσυγχρονισμό του ενωσιακού στόλου· παρατηρεί ότι η στρατηγική αυτονομία της ΕΕ πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων της απανθρακοποίησης, της ενεργειακής μετάβασης και του εκσυγχρονισμού του στόλου, ιδίως στο πλαίσιο της μελλοντικής θαλάσσιας βιομηχανικής στρατηγικής·

25. ζητεί η θαλάσσια βιομηχανική στρατηγική να συμπεριλάβει τον αλιευτικό στόλο στον στόχο της για στήριξη της γαλάζιας οικονομίας και διασφάλιση ή ανάκτηση της παγκόσμιας ηγετικής θέσης της Ευρώπης στις θαλάσσιες τεχνολογίες·

26. επισημαίνει ότι, για να βρεθούν συγκεκριμένοι, ρεαλιστικοί τρόποι εκσυγχρονισμού και απανθρακοποίησης του στόλου, απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα της ναυτιλίας (συμπεριλαμβανομένων των πλοιοκτητών, των λιμένων, των προμηθευτών ενέργειας, των ναυπηγείων, των συμβούλων σχεδιασμού, των προμηθευτών εξοπλισμού, των εταιρειών ταξινόμησης, των χρηματοδοτών, των ερευνητών κ.λπ.) και απαιτεί συνεργασία μέσω πρωτοβουλιών και προγραμμάτων που να προάγουν τα σκάφη και τις λιμενικές υποδομές μηδενικών εκπομπών·

27. υπογραμμίζει, εν προκειμένω, τη σημασία των μέτρων που αποσκοπούν στην τόνωση της ζήτησης για βιώσιμα ναυτιλιακά καύσιμα, όπως η χρήση ενωσιακών μέσων πολιτικής και στόχων, καθώς και τη σημασία να παρασχεθούν κίνητρα και να διευκολυνθεί η υλοποίηση των αναγκαίων υποδομών·

28. επικροτεί, εν προκειμένω, το έργο της εταιρικής σχέσης για την ενεργειακή μετάβαση σε σχέση με την ενωσιακή αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, η οποία δρομολογήθηκε από την Επιτροπή το 2023 και προορίζεται να χρησιμεύσει ως συνεργατική πλατφόρμα σχεδιασμένη για την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης στον ενωσιακό τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας· υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας και του διαλόγου στο πλαίσιο αυτής της εταιρικής σχέσης, αλλά τονίζει ότι πρέπει να οδηγήσει σε συγκεκριμένες βελτιώσεις στις συνθήκες που απαιτούνται για την απανθρακοποίηση προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι·

29. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα και να στηριχθεί η βιώσιμη μετάβασή του, ώστε να διαμορφωθεί ένα βιώσιμο μέλλον για τις επιχειρήσεις και τις παράκτιες κοινότητες, χάρη στη θέσπιση ενός νέου στρατηγικού συμφώνου μεταξύ της ΕΕ και των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας·

30. τονίζει την ανάγκη παροχής κινήτρων για εφαρμοσμένη έρευνα και τεχνολογική καινοτομία στον τομέα της κυκλικής οικονομίας εντός του τομέα της αλιείας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα αλιευτικά εργαλεία, με την προώθηση πιλοτικών πρωτοβουλιών και εδαφικών έργων που να προάγουν συνέργειες μεταξύ επιχειρήσεων στον τομέα της αλιείας, ομάδων τοπικής δράσης για την αλιεία, φορέων επεξεργασίας αποβλήτων, εταιρειών ανακύκλωσης και άλλων οικονομικών φορέων, με στόχο την αύξηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα και τη δημιουργία νέων τοπικών ευκαιριών απασχόλησης·

31. τονίζει ότι η γεωγραφική απόσταση, ο νησιωτικός χαρακτήρας και το μικρό μέγεθος των εξόχως απόκεντρων περιοχών απαιτούν διαφοροποιημένη προσέγγιση για την απανθρακοποίηση των οικείων τομέων της αλιείας, λαμβανομένης υπόψη της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι στόλοι τους όσον αφορά τη συμμόρφωση με τη διαδικασία απανθρακοποίησης και εκσυγχρονισμού που συνεπάγεται η τεχνολογική και βιώσιμη μετάβαση· υπογραμμίζει το γεγονός ότι, όσον αφορά την αλιεία, προηγούμενα χρηματοδοτικά μέσα, όπως το πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα ορισμένων περιφερειών, έλαβαν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εν λόγω περιοχών, τα οποία αναγνωρίζονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· επισημαίνει ότι, στο μέλλον, πρέπει τούτο να συνεκτιμάται πλήρως κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, ρυθμιστικών πλαισίων και στρατηγικών καινοτομίας·

32. σημειώνει ότι οι αλιευτικοί στόλοι των εξόχως απόκεντρων περιοχών είναι κυρίως μικρής κλίμακας και γηράσκοντες, βρίσκονται δε αντιμέτωποι με αυξανόμενους κινδύνους για την ασφάλεια και με την επιδείνωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης· σημειώνει ακόμη ότι οι διαρθρωτικές συνθήκες και το πρόσθετο κόστος τους λόγω του απομακρυσμένου χαρακτήρα επιδεινώνονται περαιτέρω από τον εντεινόμενο αντίκτυπο των ακραίων καιρικών συνθηκών· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η κατάσταση αυτή περιορίζει την πρόσβαση σε πόρους και απειλεί την επισιτιστική ασφάλεια και τις τοπικές οικονομίες των εν λόγω περιοχών·

33. ζητεί να προσαρμοστούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι επενδυτικές προτεραιότητες στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ και άλλων ενωσιακών μέσων, ώστε να αντικατοπτρίζουν τους διαρθρωτικούς

περιορισμούς και την περιβαλλοντική ευαλωτότητα των εξόχως απόκεντρων περιοχών, και να διασφαλιστεί παράλληλα ότι η ενεργειακή μετάβαση ούτε επιδεινώνει τις ανισότητες ούτε παρεμποδίζει την κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα των εν λόγω περιοχών·

34. τονίζει ότι η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, ιδίως στις νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την επισιτιστική ασφάλεια και για τον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό ιστό πολλών τοπικών κοινοτήτων, όπου η πρόσβαση σε φρέσκες και υγιεινές πηγές πρωτεϊνών συνδέεται στενά με τη βιωσιμότητα της τοπικής αλιευτικής δραστηριότητας· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε οι περιβαλλοντικοί στόχοι να ευθυγραμμίζονται πλήρως με την οικονομική βιωσιμότητα της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας·

35. ζητεί ενισχυμένη συνεργασία με τρίτες χώρες που δραστηριοποιούνται στις ίδιες θαλάσσιες περιοχές και λεκάνες, και δη στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων αλιείας, κατά περίπτωση και εφόσον έχουν ήδη συσταθεί, με γνώμονα την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, τον συντονισμό των επενδύσεων και τον καθορισμό κοινών στόχων για την απανθρακοποίηση, την ενεργειακή μετάβαση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα της αλιείας, ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή κοινών κανόνων, με παράλληλη τήρηση της αρχής της αμοιβαιότητας και την επιβολή δίκαιων όρων για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης·

36. σημειώνει ότι οι στόλοι μεγάλων αποστάσεων που δραστηριοποιούνται σε αναπτυσσόμενες χώρες και στην ανοικτή θάλασσα βρίσκονται αντιμέτωποι με το ανυπέρβλητο εμπόδιο ότι οι υποδομές όπως λιμένες, ναυπηγεία και κέντρα αποθήκευσης νέων καυσίμων και συστημάτων πρόωσης στις εν λόγω χώρες δεν είναι προετοιμασμένες ούτε κατάλληλες για να καλύψουν τις ανάγκες απανθρακοποιημένων σκαφών·

37. προτείνει να επανεξετάσει η Επιτροπή τον αντίκτυπο άνθρακα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις όλων των εισαγωγών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία άνισων όρων ανταγωνισμού με τους παγκόσμιους ανταγωνιστές που δεν υπόκεινται σε εξίσου αυστηρά ρυθμιστικά πλαίσια ή σε ισοδύναμα περιβαλλοντικά, υγειονομικά και κοινωνικά πρότυπα·

Εκσυγχρονισμός

38. τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός του ενωσιακού αλιευτικού στόλου αποτελεί βασική συνιστώσα της μετάβασης προς έναν πιο βιώσιμο και ανθεκτικό τομέα και θα πρέπει να αντιμετωπίζει τόσο τις τεχνολογικές όσο και τις ανθρώπινες προκλήσεις και να διασφαλίζει ότι η επιδίωξη της ενεργειακής απόδοσης, της ψηφιακής

ικανότητας και της επιχειρησιακής ασφάλειας συμβαδίζει με τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας επί του σκάφους·

39. επαναλαμβάνει ότι η αύξηση της ολικής χωρητικότητας ή ο αναδιαμορφωμένος σχεδιασμός των σκαφών για την ενσωμάτωση εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης ή τη βελτίωση της ασφάλειας δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι συμβάλλει στην αύξηση της αλιευτικής ικανότητας και θα πρέπει, επομένως, να μην συμβάλλει στον κίνδυνο υπεραλίευσης· τονίζει ότι η αποσύνδεση της αλιευτικής ικανότητας από την ολική χωρητικότητα με γνώμονα την απανθρακοποίηση, την ενεργειακή μετάβαση ή τη βελτίωση της ασφάλειας είναι απαραίτητη για ένα δίκαιο και τεκμηριωμένο πλαίσιο πολιτικής·

40. ζητεί η δημόσια στήριξη να δώσει προτεραιότητα στις αναβαθμίσεις των σκαφών που αποφέρουν περιβαλλοντικά οφέλη και επίσης συμβάλλουν στην κοινωνική πρόοδο και τη βελτίωση της ικανότητας για την ορθή συντήρηση των αλιευμάτων επί του σκάφους, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων εναποθήκευσης και διατήρησης υπό ψύξη, εντός των εθνικών ανώτατων ορίων ικανότητας·

41. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την ενωσιακή και εθνική χρηματοδοτική στήριξη για να δώσουν προτεραιότητα σε στρατηγικές εκσυγχρονισμού που ενισχύουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των αλιευτικών επιχειρήσεων, προωθούν τις τοπικές αξιακές αλυσίδες και διασφαλίζουν ότι οι αλιείς μπορούν να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται υπό δίκαιες, προβλέψιμες και οικονομικά βιώσιμες συνθήκες·

42. υπογραμμίζει την άποψή του ότι η ανανέωση των γενεών μπορεί να συμβαδίζει με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και την ανάγκη να διασφαλιστεί η ψηφιακή μετάβαση στο πλαίσιο της γαλάζιας οικονομίας· σημειώνει ότι τούτο απαιτεί όχι μόνο την προσέλκυση νέων στον τομέα της αλιείας, αλλά και τη διασφάλιση της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης επί του σκάφους, την παροχή καλύτερων καταλυμάτων και εγκαταστάσεων για τη συμβολή στην ευεξία των πληρωμάτων, τη διασφάλιση κατάλληλης κατάρτισης και ενημέρωσης, και την παροχή ελκυστικών προοπτικών σταδιοδρομίας και της ευκαιρίας να βελτιώσουν την προσωπική τους κατάσταση—ιδίως με την παροχή δίκαιων και σταθερών εισοδηματικών ευκαιριών και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας·

43. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι νέες γενιές αλιέων συμβάλλουν στη συνοχή των τοπικών κοινοτήτων τους, ιδίως στις πιο απομονωμένες παράκτιες περιοχές και σε εκείνες με λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμβάλουν σε οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές βελτιώσεις εντός του τομέα· επισημαίνει, επίσης, την ανάγκη να ενισχυθεί ο ρόλος των

γυναικών στον τομέα αυτόν χάρη με την αύξηση της κινητικότητας και των ευκαιριών απασχόλησης σε ολόκληρη την ΕΕ, χωρίς δυσκολίες ή περιορισμούς όσον αφορά την αναγνώριση των δεξιοτήτων και της κατάρτισής τους· σημειώνει ότι αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση της εικόνας του κλάδου και θα τον καταστήσει ελκυστικότερο·

44. θεωρεί ότι η ανανέωση των γενεών δεν πρέπει να οδηγήσει σε διαγενεακή σύγκρουση, θα πρέπει δε να περιλαμβάνονται αλιείς όλων των ηλικιών, ώστε να διασφαλιστεί μια ισορροπημένη προσέγγιση στην οικολογική και ψηφιακή μετάβαση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα χαθεί η παρακαταθήκη της πείρας·

45. επισημαίνει τον στρατηγικό ρόλο που διαδραματίζει η ψηφιοποίηση στον εκσυγχρονισμό, στην απανθρακοποίηση και στην ενεργειακή μετάβαση του αλιευτικού στόλου, καθώς θα βελτιώσει επίσης την επιχειρησιακή αποδοτικότητα, την ασφάλεια στη θάλασσα και τις συνθήκες εργασίας των αλιέων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η στήριξη ψηφιακών εργαλείων και συστημάτων που ενισχύουν την πλοήγηση, τις μετεωρολογικές προβλέψεις, την επικοινωνία και την ιχνηλασιμότητα, ιδίως σε στόλους μικρής κλίμακας, θα στηρίξει επίσης τη μείωση του κόστους των καυσίμων και θα συμβάλει σε μια πιο οικονομικά βιώσιμη διαδικασία απανθρακοποίησης· τονίζει ότι η ψηφιακή μετάβαση πρέπει να συμβαδίζει με την επαρκή κατάρτιση, την ανάπτυξη ικανοτήτων και τον σχεδιασμό συμπεριληπτικών τεχνολογιών, λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία των χρηστών και διασφαλίζοντας ότι οι ψηφιακές λύσεις συμβάλλουν στη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και κατανέμουν με δίκαιο τρόπο τα τεχνολογικά οφέλη στο σύνολο του τομέα·

46. τονίζει την ανάγκη να διενεργούνται ενεργειακοί έλεγχοι σε αλιευτικά σκάφη μέσω του ΕΤΘΑΥ· επιμένει ότι πρέπει να ενθαρρύνονται οι εργασίες βελτιστοποίησης και μετασκευής, όπου είναι δυνατόν, προκειμένου να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση των σκαφών και να προωθηθεί η χρήση τεχνολογιών, ιδίως της ΤΝ, για τη βελτιστοποίηση των αλιευτικών διαδρομών, ώστε να απανθρακοποιηθεί η αλιεία με πιο οικονομικά προσιτό τρόπο·

47. τονίζει τη σημασία να βελτιωθούν η συλλογή, η προσβασιμότητα και η χρήση περιβαλλοντικών, κοινωνικοοικονομικών και επιχειρησιακών δεδομένων στον τομέα της αλιείας, μεταξύ άλλων με ψηφιακά εργαλεία και συμμετοχικές προσεγγίσεις παρακολούθησης· υπογραμμίζει το γεγονός ότι τα αποτελεσματικά και έγκαιρα δεδομένα είναι απαραίτητα για τη λήψη επιστημονικά τεκμηριωμένων αποφάσεων και για την προσαρμογή των πολιτικών στις μεταβαλλόμενες οικολογικές και οικονομικές συνθήκες· ζητεί στενότερη ολοκλήρωση μεταξύ των συστημάτων γνώσης, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών ερευνών, των παραδοσιακών οικολογικών γνώσεων και των επιχειρησιακών

δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, προκειμένου να υποστηριχθεί η πιο ευέλικτη, δίκαιη και βιώσιμη διακυβέρνηση της αλιείας·

48. ζητεί να διατεθεί ειδική χρηματοδότηση, επιπλέον των προσπαθειών απανθρακοποίησης και ενεργειακής μετάβασης, προς στήριξη των προσαρμογών των σκαφών που πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα για την ευεξία των εργαζομένων —σύμφωνα με τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας στην εργασία και τις διεθνείς συμβάσεις ναυτικής εργασίας, όπως η σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 2007 σχετικά με την εργασία στον τομέα της αλιείας— συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε πόσιμο νερό, ασφαλή στέγαση, επαρκή διατροφή, προστασία από την κόπωση και ιατρική περίθαλψη· θεωρεί ότι οι βελτιώσεις αυτές είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της αξιοπρέπειας στην εργασία, την πρόληψη των ατυχημάτων και την προώθηση της κοινωνικής βιωσιμότητας του τομέα·

49. τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός, η απανθρακοποίηση και η ενεργειακή μετάβαση θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στην οικονομική βιωσιμότητα, τις ευκαιρίες απασχόλησης και την ανταγωνιστικότητα του ενωσιακού τομέα της αλιείας, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την κερδοφορία του τομέα ή τη στρατηγική επισιτιστική αυτονομία της ΕΕ·

50. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι επενδύσεις στην προσαρμογή των σκαφών, σε ψηφιακά εργαλεία και στις ικανότητες συντήρησης των προϊόντων αλιείας επί του σκάφους μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του λειτουργικού κόστους και των εκπομπών, στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και στην ενίσχυση της αγοραίας αξίας των αλιευμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι προσπάθειες για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων υποστηρίζονται από επιστημονικά τεκμηριωμένη και συντονισμένη διακυβέρνηση σε όλες τις περιφέρειες, καθώς και από δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση και ορθά εφαρμοζόμενα μέσα της αγοράς·

51. επαναλαμβάνει ότι ο εκσυγχρονισμός, η απανθρακοποίηση και η ενεργειακή μετάβαση της αλιείας πρέπει να θεωρούνται μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για την παράκτια και θαλάσσια ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, της διατήρησης της βιοποικιλότητας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, και της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· τονίζει ότι απαιτείται μια ισορροπημένη και συντονισμένη προσέγγιση για να αποφευχθεί η περιθωριοποίηση των αλιευτικών κοινοτήτων· επισημαίνει τις δυνατότητες για θετικές συνέργειες μεταξύ της βιώσιμης αλιείας, της διατήρησης των ωκεανών, της καθαρής ενέργειας και της τοπικής ανάπτυξης, όταν η διαχείρισή τους πραγματοποιείται μέσω ολιστικών, συμπεριληπτικών, επιστημονικά τεκμηριωμένων και εδαφικά προσαρμοσμένων πλαισίων·

52. παρατηρεί ότι μια πρόσφατη έκθεση εργαστηρίου του Κοινοβουλίου[18] προτείνει να εξεταστούν, όσον αφορά τα μελλοντικά μέσα στήριξης της αλιείας, λιγότερο περιοριστικοί όροι για τη στήριξη της πρώτης απόκτησης αλιευτικού σκάφους, για την ανανέωση ή αντικατάσταση κινητήρα και για βελτιώσεις σκάφους που απαιτούν πρόσθετη χωρητικότητα, και παράλληλα να εφαρμόζονται περιορισμοί για την αποφυγή της πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας ή της υπεραλίευσης σε επίπεδο μεμονωμένων τμημάτων του στόλου ή στο σύνολο του εθνικού στόλου· τονίζει ότι, ταυτόχρονα, τα μεμονωμένα αλιευτικά σκάφη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόζονται στις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές ανάγκες·

53. ζητεί, επομένως, να αναθεωρηθούν οι διατάξεις επιλεξιμότητας που ορίζονται σήμερα στα άρθρα 13, 17, 18 και 19 του ΕΤΘΑΥ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η δημόσια στήριξη για αναβαθμίσεις ή αντικαταστάσεις σκαφών οι οποίες αποσκοπούν αυστηρά στη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, και της ενεργειακής απόδοσης και στην υιοθέτηση βιώσιμων αλιευτικών τεχνικών· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η στήριξη αυτή δεν θα πρέπει να οδηγεί σε αύξηση της αλιευτικής ικανότητας ή προσπάθειας, θα πρέπει δε να εξαρτάται από τη συμμόρφωση με υψηλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα, και παράλληλα να διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα και την ανανέωση των γενεών, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις παράκτιες περιοχές όπου οι αξιολογήσεις του στόλου δείχνουν πως η αλιευτική προσπάθεια είναι ανάλογη προς τους διαθέσιμους πόρους·

54. εμμένει στην ανάγκη για ενδιάμεση επανεξέταση του ΕΤΘΑΥ και για στοχευμένη επανεξέταση των κανόνων και των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΚΑλΠ, με σκοπό να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις χώρου και σχεδιασμού των συστημάτων αποθήκευσης εναλλακτικών καυσίμων, ενέργειας και πρόωσης και να καταστεί πιο ευέλικτο το πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά την κατασκευή και τον εκσυγχρονισμό των σκαφών· ζητεί να συσταθεί ειδικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για την επιτάχυνση της ανανέωσης του στόλου, ώστε να καταστεί δυνατή η ρεαλιστική μετάβαση σε τεχνολογίες καθαρής ενέργειας·

55. υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστεί η έλλειψη προφυλαγμένων χώρων εργασίας, εγκαταστάσεων υγιεινής, επαρκών χώρων ανάπαυσης και εξοπλισμού ασφάλειας, καθώς ήδη

---

[18] Κοινοβούλιο, «Workshop on the future of the EU fishing fleet − First assessment of Member States' EMFAF programmes for 2021-27» (Εργαστήριο για το μέλλον του ενωσιακού αλιευτικού στόλου — Πρώτη αξιολόγηση των προγραμμάτων ΕΤΘΑΥ των κρατών μελών για το 2021-27), Θεματικό Τμήμα Διαρθρωτικής Πολιτικής και Πολιτικής Συνοχής, 19 Νοεμβρίου 2024.

επηρεάζει πολλά σκάφη μικρής κλίμακας και παραδοσιακής αλιείας· σημειώνει ότι οι ισχύοντες ενωσιακοί ορισμοί για την αλιευτική ικανότητα δεν κάνουν διάκριση μεταξύ των επιχειρησιακών περιοχών του σκάφους και εκείνων που προορίζονται για τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών και των συνθηκών ασφάλειας επί του σκάφους· τονίζει ότι αυτό δημιουργεί αντικίνητρο για επενδύσεις σε βασικές αναβαθμίσεις, όπως οι προφυλαγμένοι χώροι εργασίας, οι χώροι ανάπαυσης και οι εγκαταστάσεις υγιεινής, που είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και διαβίωσης· καλεί την Επιτροπή να βρει μια λύση που θα εξισορροπεί τις ανάγκες των εργαζομένων στον τομέα της αλιείας με την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι δεν θα αυξηθεί η αλιευτική ικανότητα του ενωσιακού στόλου, ιδίως εξαιρώντας την «κοινωνική και σχετική με την ασφάλεια» χωρητικότητα από τον υπολογισμό της αλιευτικής ικανότητας·

56. καλεί την Επιτροπή, για τον σκοπό αυτόν, και διατηρώντας παράλληλα ένα πλαίσιο και όρια που αποτρέπουν την υπεραλίευση, να προβεί σε εμπεριστατωμένη επανεξέταση των δεικτών που υπολογίζουν την αλιευτική ικανότητα και τον αντίκτυπο της αλιείας·

57. τονίζει ότι η ενεργειακή μετάβαση του αλιευτικού τομέα απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, οι οποίες δεν είναι πάντα εφικτές για τις μικρές επιχειρήσεις που βασίζονται αποκλειστικά σε συνήθεις πόρους· καλεί την Επιτροπή να καταστήσει την απανθρακοποίηση μέσο για τη στήριξη της βιωσιμότητας της παράκτιας αλιείας στην ΕΕ και να εξετάσει το ενδεχόμενο αύξησης, σε προσωρινή και προσαρμοσμένη βάση, του ανώτατου ορίου των ενισχύσεων de minimis στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, με σκοπό τη στήριξη της υιοθέτησης τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών, της βιώσιμης ανανέωσης και/ή προσαρμογής του στόλου και της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα, σε συνεργασία με επαγγελματίες από αυτό το τμήμα του στόλου, με γνώμονα την τόνωση των επενδύσεων·

Ανάπτυξη και εγκατάσταση αλιευτικών εργαλείων

58. επισημαίνει ότι η καινοτομία στον τομέα των αλιευτικών εργαλείων και τεχνικών θα πρέπει να βασίζεται στα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και να καθοδηγείται από σαφείς περιβαλλοντικούς στόχους, συμβάλλοντας στη βελτίωση της επιλεκτικότητας, στη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων, στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων απώλειας και εγκατάλειψης αλιευτικών εργαλείων, στη βελτιστοποίηση των διαδρομών των σκαφών, στα οικονομικά οφέλη και στον χαμηλότερο αντίκτυπο σε θαλάσσιους οικοτόπους· υπογραμμίζει την ανάγκη για στοχευμένες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και κανονιστική στήριξη με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης, δοκιμής και κλιμάκωσης αλιευτικών εργαλείων που βελτιώνουν τόσο τα οικολογικά

αποτελέσματα όσο και την επιχειρησιακή βιωσιμότητα των βιώσιμων στόλων·

59. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την καινοτομία με επενδύσεις για την αύξηση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, βελτιώσεις στις λιμενικές υποδομές και αναβαθμίσεις των αλιευτικών σκαφών με στόχο τη βελτίωση της υγείας, της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη μείωση των εκπομπών και τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευμάτων·

60. υπενθυμίζει την ανάγκη να τηρείται η αρχή της προφύλαξης κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων αλιευτικών εργαλείων και τεχνικών· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να προωθηθεί μια οικοσυστημική προσέγγιση κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων αλιευτικών εργαλείων και τεχνολογιών, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα, να μειωθεί ο αντίκτυπος στον θαλάσσιο πυθμένα και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των καυσίμων· επισημαίνει ότι τα πιλοτικά έργα, καθώς και η πειραματική αλιεία, θα πρέπει να παραμείνουν περιορισμένα ως προς τη διάρκεια και τον αριθμό των σκαφών, ώστε να δοκιμαστούν νέα εργαλεία και τεχνολογίες πρόωσης και να διασφαλιστεί ότι δεν θα εφαρμοστούν σε μεγάλη κλίμακα ωσότου αξιολογηθούν επιστημονικά, ανεξάρτητα και πλήρως οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις τους και αποδειχθεί η ασφάλεια και βιωσιμότητά τους·

61. υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη να πραγματοποιηθούν επενδύσεις και να αναπτυχθούν αλιευτικές τεχνολογίες που μειώνουν τα ανεπιθύμητα αλιεύματα, βελτιώνουν την επιλεκτικότητα και ελαχιστοποιούν τη διατάραξη του οικοσυστήματος· τονίζει ότι οι τεχνολογικές μεταβάσεις στον τομέα πρέπει να διευκολυνθούν περαιτέρω με πιο αποδοτικό τρόπο και καθοδηγούμενες από την τεχνολογική ουδετερότητα και αξιόπιστα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όλων των πτυχών της βιωσιμότητας· ζητεί οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με την έγκριση εργαλείων, την επιλεξιμότητα της χρηματοδότησης και την κανονιστική ευελιξία να βασίζονται στα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, να ευθυγραμμίζονται με όλες τις σχετικές πολιτικές και κανονισμούς, και να συμβάλλουν στους τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας·

62. καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε θαλάσσιας λεκάνης και τις περιφερειακές διαφορές, να εντείνει την περιφερειοποίηση και προσαρμογή των πολυετών σχεδίων διαχείρισης σύμφωνα με αυτούς τους στόχους επιλεκτικότητας, και να δώσει προτεραιότητα στη χρήση εργαλείων με μικρότερο αντίκτυπο στα οικοσυστήματα, σε στενή συνεργασία με συμβουλευτικές επιτροπές και σε συνεργασία με τοπικούς

στόλους, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και την κλιματική αλλαγή·

63. τονίζει την ανάγκη να υπάρχουν ειδικές γραμμές του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση της έρευνας σχετικά με την απανθρακοποίηση και την ενεργειακή μετάβαση εντός του μελλοντικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για παράδειγμα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·

64. τονίζει ότι ο βαθμός στον οποίον οι επιστημονικές καινοτομίες μπορούν να μεταφερθούν στους αλιείς μπορεί να παρεμποδιστεί από τον κίνδυνο απώλειας εισοδήματος για τους επαγγελματίες κατά τη διάρκεια των πειραματικών σταδίων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο χρηματοδοτικής στήριξης για τον μετριασμό του κινδύνου αυτού και την επιτάχυνση της εγκατάστασης πιο επιλεκτικών αλιευτικών εργαλείων με μικρότερες επιπτώσεις·

65. αναγνωρίζει την αυξανόμενη συμβολή των αλιέων στη δράση για το κλίμα και στην προστασία του περιβάλλοντος χάρη σε δραστηριότητες όπως η συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων, συμπεριλαμβανομένων απολεσθέντων ή εγκαταλελειμμένων αλιευτικών εργαλείων· τονίζει ότι ο ρόλος αυτός θα πρέπει να ενθαρρύνεται και να υποστηρίζεται με στοχευμένα κίνητρα, επαρκείς λιμενικές υποδομές και τη δημιουργία συμπληρωματικών ροών εσόδων που συνδέονται με τους στόχους της κυκλικής οικονομίας· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η προώθηση της οικολογικής συμβολής των αλιέων συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικής αποδοχής του επαγγέλματος, ενισχύει τον ρόλο τους ως θεματοφυλάκων της θάλασσας, και συμβάλλει στην επίτευξη ευρύτερων στόχων βιωσιμότητας και αποκατάστασης της θάλασσας·

66. καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη συμπεριληπτική συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων των αλιέων μικρής κλίμακας, των οργανώσεων παραγωγών και των παράκτιων κοινοτήτων, στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση καινοτόμων αλιευτικών εργαλείων, αντί να υιοθετήσει μια προσέγγιση «ενιαίας αντιμετώπισης»· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η συμμετοχική διακυβέρνηση ενισχύει τη νομιμότητα, την πρακτικότητα και την αποδοχή των κανόνων, καθιστώντας δυνατή την ενσωμάτωση των τοπικών οικολογικών γνώσεων και της βιωμένης εμπειρίας·

67. ζητεί οι δημόσιες πολιτικές και τα χρηματοδοτικά μέσα να δίνουν προτεραιότητα στη στήριξη των αλιέων και των κοινοτήτων που υιοθετούν βιώσιμα εργαλεία και πρακτικές που συμβάλλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στη μακροπρόθεσμη σταθερότητα των πόρων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η αναγνώριση και στήριξη βιώσιμων τεχνικών και μιας οικοσυστημικής προσέγγισης της αλιείας είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της

ανθεκτικότητας των παράκτιων κοινοτήτων, τη διατήρηση των παραδοσιακών γνώσεων και την προώθηση μιας δίκαιης και συμπεριληπτικής μετάβασης του τομέα·

68. ζητεί την ενσωμάτωση τεχνολογικών συστημάτων ανίχνευσης που βασίζονται στην ΤΝ, με σκοπό τη στήριξη πρακτικών επιλεκτικής αλιείας, τη βελτίωση των πληροφοριών σχετικά με τα αλιεύματα και τη μείωση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων· πιστεύει ότι ο συνδυασμός έξυπνων τεχνολογιών με καινοτόμα εργαλεία μπορεί να ενισχύσει την επιλεκτικότητα και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις·

69. τονίζει ότι η διαχείριση των αλιευτικών εργαλείων και τεχνικών θα πρέπει να βασίζεται σε συμπεριληπτικά και προσαρμοστικά πλαίσια διακυβέρνησης που αντικατοπτρίζουν την ποικιλομορφία των στόλων, των θαλάσσιων λεκανών και των αλιευτικών πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ, και παρατηρεί τη σημασία να διασφαλιστεί ότι το εν λόγω κανονιστικό πλαίσιο είναι σαφές, προβλέψιμο και με μακροπρόθεσμους πολιτικούς στόχους· επισημαίνει την ανάγκη να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ επιστημόνων, αλιέων και αρχών για την ανάπτυξη, δοκιμή και αξιολόγηση νέων εργαλείων, ώστε να προάγονται η αμοιβαία εμπιστοσύνη και η κοινή ευθύνη για βιώσιμα αποτελέσματα· ζητεί χρονικά αποδοτικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων που να είναι διαφανείς, συμμετοχικές και ικανές να ενσωματώνουν τις εξελισσόμενες κοινωνικοοικολογικές πραγματικότητες στην πράξη·

70. επισημαίνει την ανάγκη να βελτιωθεί ο υπολογισμός της αλιευτικής προσπάθειας με εργαλεία διαχείρισης που δεν βασίζονται αποκλειστικά στις ημέρες στη θάλασσα, και να αρχίσει να συνεκτιμάται πραγματικός χρόνος κατά τον οποίον χρησιμοποιούνται τα εργαλεία για αλίευση—«διάρκεια πόντισης» ή «ενεργός αλιεία»· ζητεί, επομένως, να επανεξεταστούν, κατά περίπτωση, οι ορισμοί των «αλιευτικών δραστηριοτήτων» στη νομοθεσία της ΕΕ, ώστε να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τα διαφορετικά λειτουργικά χαρακτηριστικά των αλιευτικών εργαλείων και να συμβάλλουν στη δικαιότερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας·

71. ενθαρρύνει τα πιλοτικά έργα και τονίζει τη σημασία τους τόσο ως φορέων επίδειξης καινοτομίας όσο και ως εφαλτηρίων για την επίτευξη του επιπέδου τεχνολογικής ωριμότητας που απαιτείται για την απόκτηση των απαιτούμενων εγκρίσεων και την προετοιμασία τόσο για την εμπορευματοποίηση όσο και για την εφαρμογή σε μεγαλύτερη κλίμακα· ζητεί να παρακολουθούνται τα πλέον αποτελεσματικά πιλοτικά έργα, ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των έργων που υποβάλλονται ή να αποτρέπεται η αποτυχία έργων που είναι ωστόσο αποτελεσματικά·

72. παρατηρεί ότι οι αλιείς ενδέχεται να υποστούν απώλειες αλιευμάτων και εισοδήματος κατά τη συμμετοχή τους σε πιλοτικά

έργα· τονίζει ότι η εφαρμογή των κανόνων του ΕΤΘΑΥ σε πιλοτικά έργα περιορίζει έναν βαθμό πειραματισμού στην πράξη· καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές αρχές να αναπτύξουν τη χρήση «ζωντανών εργαστηρίων» για τον συνδυασμό της καινοτομίας με τοπικές πρωτοβουλίες, ώστε να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή πρακτικών δοκιμών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νέες καινοτομίες λειτουργούν στην πράξη και δεν επιβάλλουν περιττές επιβαρύνσεις στον τομέα·

73. ζητεί να αναπτυχθεί κοινό ενωσιακό πλαίσιο επισήμανσης και ιχνηλασιμότητας που θα επιτρέπει στους καταναλωτές και τους αγοραστές να εντοπίζουν αλιευτικά προϊόντα που συμμορφώνονται με υψηλά περιβαλλοντικά, υγειονομικά και κοινωνικά πρότυπα·

74. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η επιτυχία της οικολογικής και της ψηφιακής μετάβασης στον τομέα της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης της απανθρακοποίησης και ενεργειακής του μετάβασης, εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα ειδικευμένων και καλά καταρτισμένων εργαζομένων· ζητεί να βελτιωθεί η χρήση των υφιστάμενων ενωσιακών προγραμμάτων, όπως το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ και το ΕΤΘΑΥ, για τη στήριξη τόσο της επίσημης όσο και της άτυπης κατάρτισης στην επαγγελματική ασφάλεια, στα ψηφιακά εργαλεία, στην οικολογική συνείδηση και στις βιώσιμες αλιευτικές τεχνικές· υπογραμμίζει τη σημασία να αναγνωριστεί και να χρηματοδοτηθεί η επαγγελματική κατάρτιση που απαιτείται για την εφαρμογή και χρήση νέων τεχνολογιών και κινητήρων, καθώς και των πρακτικών δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω εμπειρίας και με τη διευκόλυνση της διαγενεακής μετάδοσης γνώσεων· τονίζει ότι η κατάρτιση θα πρέπει να είναι συνεχής, συμπεριληπτική και προσαρμοσμένη στις εξελισσόμενες ανάγκες των αλιέων και των παράκτιων κοινοτήτων, ιδίως σε απομακρυσμένες και διαρθρωτικά μειονεκτούσες περιοχές·

75. τονίζει τις δυνατότητες των τομέων της υδατοκαλλιέργειας, της οστρακοκαλλιέργειας, καις της καλλιέργειας φυκών για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα του συστήματος τροφίμων μας· επικροτεί τις ολοένα και συχνότερες πρακτικές χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως οι βιώσιμες ζωοτροφές και η χρήση απανθρακοποιημένων φορτηγίδων, και ζητεί, επομένως, να αναπτυχθούν τέτοιες τεχνολογίες σε μεγαλύτερη κλίμακα στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο· υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι μελλοντικές εξελίξεις θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στους παραγωγούς βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας που αποφεύγουν να βλάπτουν τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, δημιουργώντας παράλληλα κοινωνικοοικονομικά οφέλη για τις παράκτιες κοινότητες·

76. είναι της άποψης ότι η θέσπιση κοινής πολιτικής για την υδατοκαλλιέργεια στην ίδια βάση όπως η ΚΑλΠ, με την έγκριση ποσοτικών στόχων για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, μπορεί

να συμβάλει επαρκώς σε μια καλά μελετημένη διαδικασία απανθρακοποίησης και ενεργειακής μετάβασης για την ενωσιακή γαλάζια οικονομία·

77. τονίζει τη σημασία ενός σαφούς και συνεκτικού νομικού πλαισίου με μετρήσιμα κριτήρια και δείκτες βιωσιμότητας για την καθοδήγηση και παρακολούθηση της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του καλύτερου θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού· ζητεί, επομένως, αυξημένες επενδύσεις και πολιτικές για τη στήριξη της βιώσιμης θαλάσσιας, υδατοκαλλιέργειας εσωτερικών υδάτων, οστρακοκαλλιέργειας και καλλιέργειας φυκών ως αναπόσπαστου μέρους της ευρωπαϊκής στρατηγικής για μια γαλάζια οικονομία χαμηλών εκπομπών και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της υδατοκαλλιέργειας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·

°

° °

78. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.